

NYTT OM LEGEMIDLER

Tramadol - bivirkninger og bruk

Tramadol er et opioid til behandling av moderate smerter. Ved siden av opioid effekt påvirker tramadol også reopptak av serotonin og noradrenalin på samme måte som det antidepressive midlet venlafaksin. På grunn av sin virkningsmekanisme er det ventet at noen pasienter vil få psykiske bivirkninger.

Bruken har steget kraftig de siste årene, fra om lag 90 000 brukere i 2007 til om lag 220 000 brukere i 2016 (1). I takt med økende bruk får også Legemiddelverket flere bivirkningsmeldinger. Bivirkningsmeldingene belyser problemer som kan oppstå ved bruk. Legemiddelverket har fått meldinger blant annet om søvnevansker, humørsvingninger, hallusinasjoner, forvirring, uro og angst. Risikoen for psykiske bivirkninger er antagelig størst hos eldre pasienter. Kombinasjon av tramadol og antidepressive legemidler kan i sjeldne tilfeller utløse serotonergt syndrom.

Som alle andre opioide legemidler kan tramadol gi avhengighet. Legemiddelverket har fått 10 meldinger om avhengighet.

Tramadol er aktivt i seg selv, men nedbrytes også til aktive metabolitter av enzymet CYP2D6 (2). Personer med genetiske varianter av CYP2D6 kan få redusert smertestillende virkning (nedsatt aktivitet av CYP2D6, ca. 10 % av befolkningen) eller økt virkning (økt aktivitet av CYP2D6, ca. 2 % av befolkningen).

Tramadol bør fortrinnsvis brukes til kortvarig behandling av moderate smerter. Leger bør være særlig oppmerksomme på faren for psykiske bivirkninger.

Entresto – nye vilkår for individuell søknad

Fra 1. juli 2017 gjelder nye vilkår for søknad om individuell refusjon for Entresto (sakubitril-valsartan) (3). Endringene gjøres på bakgrunn av redusert maksimalpris og en metodevurdering fra Legemiddelverket.

De nye vilkårene er tilpasset de europeiske retningslinjene for behandling av hjertesvikt (4). Alle leger som behandler pasienter med hjertesvikt bør sette seg inn i disse retningslinjene. Allmennleger kan søke om individuell stønad til behandling med Entresto.

Stønad til sakubitril-valsartan er begrenset til pasienter som tidligere er behandlet med betablokker og enten ACE-hemmer eller angiotensin II-antagonist (ARB), og der samtlige av følgende vilkår er oppfylt:

- NYHA-klasse II-IV
- Ejeksjonsfraksjon (EF) ≤ 35 % bestemt ved ekkokardiografi, angiografi, myokardscintigrafi eller magnettomografi

Vilkårene skal være oppfylt under behandling med maksimalt tolererbare doser av betablokker, ACE-hemmer eller ARB og eventuelt mineralokortikoidantagonist. Disse vilkårene må være dokumentert i søknaden til Helfo.

Referanser:

1. Reseptregisteret.
2. RELIS. Tramadol – et problematisk legemiddel ved langtidsbruk: relis.no/Aktuelt/Arkiv/2014/Tramadol_et_problematisk_legemiddel_ved_langtidsbruk/ (2017-08-17).
3. HELFO. Endring i retningslinjer for individuell stønad til Entresto ved hjertesvikt fra 1. juli 2017: helfo.no/viktige-meldinger/endring-i-retningslinjer-for-individuell-stonad-til-entresto-ved-hjertesvikt-fra-1-juli-2017-for-individuell-stonad-til-entresto-ved-hjertesvikt-fra-1-juli-2017 (2017-08-17).
4. ESC. Acute and chronic heart failure. ESC Clinical Practice Guidelines: www.escardio.org/Guidelines/Clinical-Practice-Guidelines/Acute-and-Chronic-Heart-Failure (2017-08-17).
5. Rotavirusvaksine for spedbarn viser god effekt: fhi.no/nyheter/2017/rotavirusvaksine-for-spedbarn-viser-god-effekt/ (2017-08-17).

Rotavirusvaksine for spedbarn viser god effekt

Forekomsten av mage-tarminfeksjoner hos barn er vesentlig redusert etter innføring av rotavirusvaksine i barnevaksinasjonsprogrammet i 2014, viser nye tall fra Folkehelseinstituttet (FHI) (5).

Vaksinasjonen består av to doser som gis ved seks og tolv ukers alder. Over 130 000 barn er vaksinert med minst én dose.

Studie

Rotavirusinfeksjon har vært årsak til rundt to tredeler av alle sykehusinnleggelser med diaré og oppkast blant sped- og småbarn i Norge. Foreløpige resultater fra FHI sin studie viser at andelen av innlagte barn gikk ned med 86 prosent i 2016 sammenliknet med et gjennomsnitt i perioden 2014–2015 (5). I tillegg er det påvist en nedgang på 33 prosent i antall fastlege- og legevaksbesøk hos barn under fem år i 2016, sammenliknet med et gjennomsnitt for perioden 2006–2015.

Meldte bivirkninger

Siden 2014 har helsepersonell sendt inn 662 bivirkningsmeldinger. De fleste meldte symptomer er milde og forbigående og vurderes som lite alvorlige. De hyppigst meldte bivirkningene er diaré og oppkast/gulping, magesmerter, gråt og uro.

Det har vært meldt om seks tilfeller av tarminvaginasjon (blokkering i nedre del av tarmen). Dette er en kjent, men sjelden bivirkning.

Risiko for tarminvaginasjon reduseres dersom vaksinen gis innenfor anbefalt aldersgrense, noe som er årsak til strenge øvre aldersgrenser i Norge.

Det er hittil ikke meldt om noen nye eller uventede mistenkte bivirkninger som gir grunn til å endre gjeldende anbefalinger om bruk av vaksinen.